МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА, ЕЛЕКТРОТЕХНІКА ТА ЕЛЕКТРОМЕХАНІКА» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності викладачів якістю освітньо-професійної програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/ .

Цільова аудиторія – науково-педагогічні працівники, які викладають навчальні дисципліни, що передбачені навчальним планом за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетою «якість освітньої програми». Всього опитано **14 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають *Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ.*

Анкета складалася з дев'яти блоків питань, які включали: оцінювання відповідності знань випускників з освітньої програми сучасному стану виробництва і бізнесу; ранжування за значимістю тринадцяти найбільш важливих компетентностей, оцінювання якостей та навичок випускників за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень); найбільш необхідні складові освітньої програми; необхідність залучання роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм та відкриті питання щодо дисциплін, які необхідно ввести та вивести з освітнього процесу, інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітньої програми.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОПП «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» за критерієм «**Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу»** наведено на рисунку 1.

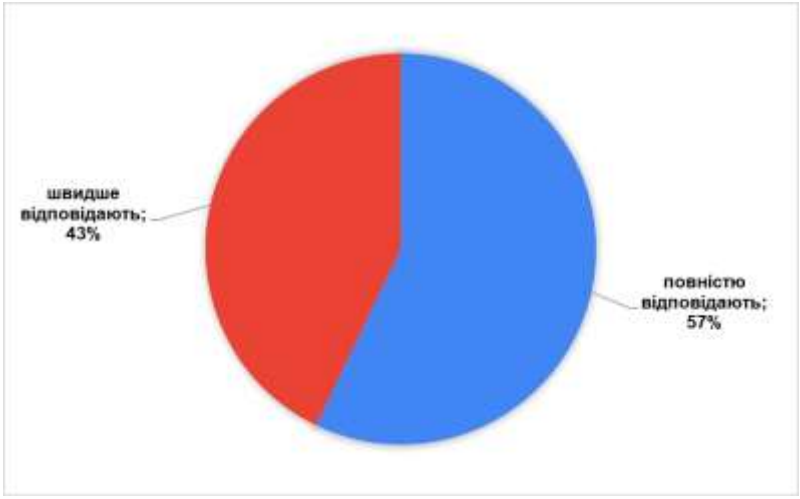

Рис. 1. Оцінювання ***«Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу»*** *(у відсотках)*

Результати ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом *(1- найбільш важлива)* представлено у табл. 1.

Таблиця 1 - Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом

Назва компетентності	Рейтинг
1 блок	
Здатність застосовувати знання на практиці	1
Здатність до аналізу і синтезу	2
Базові загальні знання	3
Засвоєння основ базових знань з професії	4
Усне і письмове спілкування рідною мовою	5
Знання другої мови	6
2 блок	
Елементарні комп'ютерні навички	1
Дослідницькі навички і уміння	2
Здатність до навчання	3
Здатність до критики та самокритики	4
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	5
Здатність породжувати нові ідеї (креативність)	6
Прийняття рішень	7

Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень) наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання якостей та навичок випускників *(у відсотках)*

Критерій оцінювання	Бали				
	1	**2**	**3**	**4**	**5**
Рівень загальнотеоретичної підготовки	7,1	0	7,1	42,9	42,9
Рівень базових (професійних) знань і навичок	0	7,1	7,1	50	35,7
Стратегічне мислення	0	7,1	28,6	35,7	28,6
Націленість на кінцевий результат	0	0	21,4	14,3	64,3
Здатність працювати в колективі, команді	0	0	14,3	35,7	50
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	0	0	28,6	21,4	50
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	0	0	14,3	21,4	64,3
Навички управління персоналом, колективом	0	0	28,6	50	21,4
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	0	7,1	7,1	42,9	42,9
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	0	7,1	7,1	57,1	28,6
Ведення ділової документації	0	7,1	28,6	50	14,3

Результати оцінювання показали достатньо **високий рівень** (*максимальні відсотки за балом 5, по 64,3%*) наступних якостей та навичок випускників: «націленість на кінцевий результат», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання».

Меншими балами оцінили наступні критерії (*мінімальні відсотки за балом 5*) – «навички управління персоналом, колективом» (21,4%), по 28,6% - «стратегічне мислення», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями»; «ведення ділової документації» (14,3%).

Моніторинг оцінювання п’яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання п’яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» (*у відсотках*)

Критерій оцінювання	**Бали**
Співвідношення теоретичної і практичної частини	86
Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	86
Спрямованість дисциплін на майбутню професію	93
Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	36
Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	79
Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	64
Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	36
Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	29

Аналіз таблиці 3 показує, що за результатами опитування респондентів найбільш необхідних складових **ОПП «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»** наступні:

1. Спрямованість дисциплін на майбутню професію (93%);
2. Співвідношення теоретичної і практичної частини (86%);
3. Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (86%)
4. Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо) (79%)
5. Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах (64%).

Тому, при перегляді освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми показали 93% - ву позитивну відповідь (рис. 2).

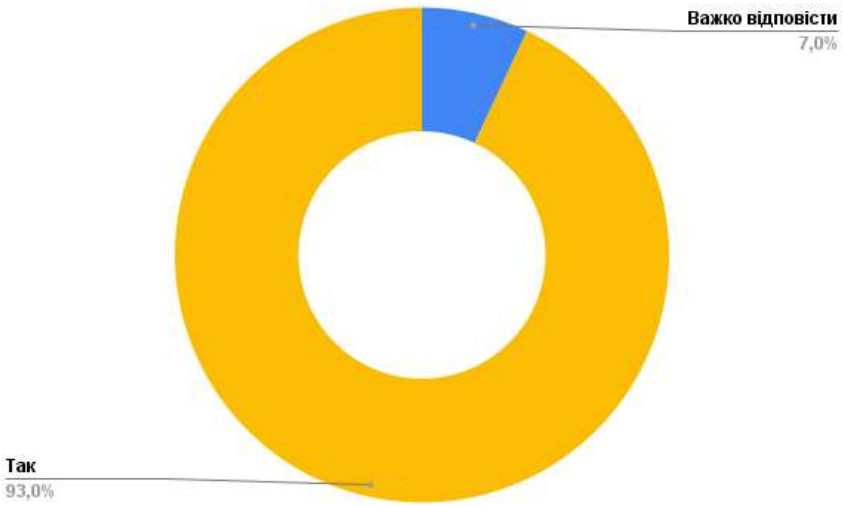

Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали:

- *необхідно ввести до освітнього процесу* – практичні.
- *необхідно вивести з освітнього процесу* - скоротити гуманітарну складову.

Інші пропозиції від викладачів щодо покращення якості освіти та освітньої програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»:

- зменшити загальну кількість дисциплін шляхом укрупнення.

Висновки

1. Для підвищення рівня здобувачів вищої освіти щодо володіння інформаційними та комунікаційними технологіями науково-педагогічним працівникам кафедр розглянути можливість використання комп'ютерних програм при проведенні лабораторних робіт та практичних занять для виконання розрахунків, побудови графіків тощо та заохочення здобувачів вищої освіти щодо їх використання.
2. Для підвищення рівня здобувачів вищої освіти щодо володіння інформаційними та комунікаційними технологіями і ведення ділової документації ведучим викладачам дисциплін запровадити оформлення звітів з лабораторних та практичних робіт виключно за допомогою комп'ютерних програм. У підсумкових балах за кожне лабораторне та практичне заняття враховувати не тільки правильність виконання завдань, а й правильність оформлення звітів.
3. Для підвищення рівня базових (професійних) знань і навичок здобувачів вищої освіти науково-педагогічним працівникам кафедр при роз'ясненні нового матеріалу на аудиторних заняттях стисло нагадувати пройдений матеріал, на якому базується поточне викладення.
4. Для оптимізації співвідношення теоретичної і практичної частини при складанні навчальних планів розглянути можливість перерозподілу аудиторних годин, які відводяться на викладання дисциплін, між лекціями і лабораторними (практичними) заняттями у бік останніх.

Гарант ОПП «Електроенергетика,
електротехніка та електромеханіка»
першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти, к.т.н, доцент Олександр ВОВК

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент Радміла СКЛЯР